

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1451 / LPSS
04062010

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
256, 17.06.2010

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru susținerea creșterii natalității*”, inițiată de un grup de 15 parlamentari – PSD, PC, Minorități Naționale (Bp. 49/2010).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea unor „*măsuri de încurajare a natalității orientate, în special, către populația activă, bine conectată la mediul economic și cultural*”, respectiv:

- scutirea de impozit pe veniturile din salarii;
- scutirea de plata impozitului pentru o singură clădire și un singur teren;
- subvenționarea dobânzii de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, pentru un singur credit ipotecar în valoare de maxim 50000 de euro.

„De aceste facilități va beneficia, fără discriminare, orice cetățean român care este părintele natural a cel puțin 3 copii, pe toată perioada în care are în îngrijire trei copii”.

II. Propuneri și observații

1. Familiile cu copii reprezintă o componentă importantă a societății atât ca pondere, dar mai ales ca valoare socială. Prin funcțiile sale, familia asigură sporul natural al populației și perpetuează valorile morale și spirituale ale societății. Menținerea funcțiilor familiei, prevenirea abandonului și menținerea coeziunii familiale au fost considerate de-a lungul timpului priorități de intervenție, fapt pentru care au fost adoptate o serie de măsuri legislative care se adresează familiilor cu copii, indiferent dacă aceștia provin din căsătorie, sunt adoptați ori dați în plasament familiei.

De altfel, problema sprijinirii familiilor cu copii nu aparține numai României. Politicile familiale reprezintă un subiect de maxim interes, atât la nivel european, cât și la nivel global, mai ales în contextul evoluțiilor demografice și consecințelor socio-economice negative ale fenomenului de îmbătrânire a populației.

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, ca autoritate centrală, are ca principal obiectiv elaborarea și promovarea politicilor sociale destinate protecției familiei, precum și a tuturor categoriilor defavorizate ale populației și realizarea cadrului legal, instituțional și financiar necesar implementării acestor politici.

Prin urmare, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale derulează o serie de programe care vin în sprijinul familiilor cu copii, fără venituri sau cu venituri foarte reduse, în scopul creșterii veniturilor acestora și asigurării unor condiții mai bune necesare îngrijirii, creșterii și educării corespunzătoare a copilului, și anume:

- *alocația de stat pentru copii* acordată în baza *Legii nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată*, tuturor copiilor în vârstă de până la 18 ani, dar și tinerilor în vârstă de peste 18 ani, până la terminarea cursurilor învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii. Pentru copiii cu handicap care sunt încadrați în grad de handicap, quantumul alocației este majorat cu 100%. Aceasta se acordă în quantum diferențiat, astfel:

✓ în cuantum de 200 lei lunar, începând cu luna ianuarie 2007, pentru toți copiii în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap, cuantum stabilit potrivit prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, cu modificările și completările ulterioare*;

✓ în cuantum de 42 lei lunar, începând cu luna ianuarie 2009, pentru copiii care au împlinit vârsta de 2 ani, până la împlinirea vârstei de 18 ani, dar și tinerilor de peste 18 ani, până la terminarea cursurilor învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii;

✓ în cuantum de 84 lei pentru copiii cu handicap după împlinirea vârstei de 3 ani.

▪ *alocația pentru copiii nou-născuți*, prevăzută de *Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare*. Scopul acestei alocații este acela de a asigura minimul necesar în primele zile de viață ale noului născut. În prezent cuantumul acestei alocații este de 230 lei și se acordă pentru fiecare din primii 4 copii născuți;

▪ *indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea de către copil a vârstei de 2, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap*, prevăzută de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.148/2005*, se acordă începând cu data de 1 ianuarie 2006, persoanelor care, în ultimul an anterior datei nașterii copilului, au realizat timp de 12 luni venituri profesionale supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor *Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*. În prezent, cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului este 85% din media veniturilor profesionale realizate în ultimele 12 luni din ultimul an anterior datei nașterii copilului, dar nu mai puțin de 600 lei lunar și nu mai mult de 4000 lei lunar;

▪ *stimulentul lunar* se acordă persoanelor care se reîntorc la muncă până la împlinirea de către copil a vârstei de 2, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap, și este de 100 lei, cumulându-se cu alocația de stat pentru copii în cuantum de 200 lei;

▪ *alocația lunară de plasament*, care se acordă în scopul sprijinirii materiale a familiilor sau organismului privat autorizat căruia i s-a dat în plasament copilul, potrivit prevederilor *Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*, al cărei cuantum este de 97 lei lunar. Se acordă de la bugetul de stat pentru fiecare copil aflat în această situație. Astfel, au fost stimulate familiile să primească în

plasament copiii abandonati, oferindu-le climatul familial atat de necesar cresterii si dezvoltarii armonioase;

- *tichetele de creșă*, prevăzute de *Legea nr. 193/2006 privind acordarea tichetelor cadou și a tichetelor de creșă*, bonuri de valoare acordate de angajatori pentru angajații care nu beneficiază de concediu și indemnizație pentru creșterea copilului în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.148/2005. Valoarea lunară a tichetelor de creșă pentru semestrul I 2010, începând cu luna februarie, este de 370 lei;

- *trusoul pentru nou-născuți* prevăzut de *Legea nr. 482/2006 privind acordarea de trusouri pentru nou-născuți, cu modificările ulterioare*, implementat din ianuarie 2007. Începând din primul an de aplicare și până în prezent, a fost acordată contravaloarea trusoului, respectiv 150 lei;

- *alocația familială complementară și alocația de susținere pentru familiile monoparentale*, acordate în baza *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.105/2003 privind alocația familială complementară și alocația de susținere pentru familia monoparentală*. Aceste alocații sunt bazate pe testarea veniturilor familiei și se acordă familiilor cu copii care au venituri nete lunare pe membru de familie de până la nivelul salariului minim net pe economie, respectiv 470 lei. Cuantumul prestațiilor variază de la 50 lei pentru familia cu un copil în cazul alocației familiale complementare și 70 lei pentru alocația de susținere până la 70 lei pentru familia cu 4 și mai mulți copii în cazul alocației complementare și 90 lei pentru alocația de susținere;

- *ajutor social*, în condițiile și cuantumul prevăzute de *Legea nr.416/2001*, calculat ca diferență între venitul net lunar al familiei sau persoanei singure și nivelul lunar al venitului minim garantat prevăzut de lege. Nivelul lunar al venitului minim garantat este de:

- a. 125 lei pentru persoana singură;
- b. 225 lei pentru familiile formate din 2 persoane;
- c. 313 lei pentru familiile formate din 3 persoane;
- d. 390 lei pentru familiile formate din 4 persoane;
- e. 462 lei pentru familiile formate din 5 persoane;
- f. câte 31 lei pentru fiecare altă persoană peste numărul de 5 persoane, care face parte din familie, în condițiile prezentei legi.

- *ajutoare pentru încălzirea locuinței* acordate pe perioada sezonului rece, prevăzute de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, precum și a unor facilități populației pentru plata energiei termice, cu*

modificările și completările ulterioare. Beneficiază de această măsură de protecție familiile care utilizează pentru încălzirea locuinței energie termică furnizată în sistem centralizat, gaze naturale sau lemne, cărbuni, combustibili petrolieri, dacă au venituri nete medii lunare pe membru de familie de până la 615 lei;

- ajutoare de urgență sau, după caz, financiare pentru situații deosebite;

- serviciile cantinei de ajutor social, prevăzute de *Legea nr.208/1998 privind cantina de ajutor social.*

Pe lângă aceste măsuri, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale are în vedere și servicii care să vină în sprijinul familiilor cu copii, și anume:

- dezvoltarea serviciilor sociale destinate îngrijirii copilului, prin asigurarea serviciilor de îngrijire a copilului pe timpul zilei până la absolvirea clasei a 4-a primare și, implicit, stimularea participării părinților pe piața muncii;

- înființarea serviciilor de tip familial prin care se reglementează serviciile acordate copiilor separați, temporar sau definitiv, de părinții lor, respectiv: plasamentul în familia extinsă, la o persoană sau familie din rețeaua socială a copilului, la o persoană sau familie de îngrijire și plasamentul la asistentul maternal.

În perspectivă, în raport de evoluția demografică și în concordanță cu potențialul bugetar, vor fi reanalizate prestațiile actuale din punct de vedere al eligibilității și cuantumurilor, urmând a se analiza posibilitatea de a sprijini mai mult familiile și persoanele singure sărace cu copii.

De asemenea, se are în vedere reanalizarea sistemului de alocații familiale și ajutoare sociale în corelare cu sistemul de servicii sociale adresate familiilor cu copii, în raport cu stadiul de dezvoltare al acestora, astfel încât să se poată realiza individualizarea acordării acestora în funcție de nevoile reale ale copilului și familiei sale.

Totodată, față de măsurile de asistență socială prezentate, există și alte măsuri de protecție pentru familiile cu copii, cum sunt: deducerile fiscale prevăzute de *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*, stabilite potrivit unor grile de venituri, *Programul "Prima Casă"* derulat de către Ministerul Finanțelor Publice, prin care vor fi sprijinite persoanele care au nevoie de o casă, accesul la o locuință al persoanelor până în 35 ani, aflate în imposibilitatea cumpărării unei locuințe numai cu forțe proprii, conform prevederilor

Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale.

Toate aceste măsuri se acordă indiferent de numărul copiilor dintr-o familie și de natura juridică a acestora (copil natural, luat în plasament familial sau adoptat), iar propunerea unui număr de copii pentru acordarea facilităților propuse de inițiativa legislativă este discriminatorie și restrictivă.

2. Nu considerăm oportune prevederile **lit. a) ale art. 3** din inițiativa legislativă, referitoare la scutirea de impozit pe veniturile din salarii a persoanelor care sunt părinții a cel puțin 3 copii, din următoarele considerente:

Prin introducerea sistemului fiscal bazat pe cota unică de 16 % asupra majorității categoriilor de venit s-a urmărit eliminarea facilităților fiscale.

Totodată, potrivit prevederilor *Programului de Guvernare 2009 - 2012*, prevăzut în Anexa nr. 2 la *Hotărârea Parlamentului României nr. 39/2009 pentru acordarea încrederii Guvernului*, pe termen scurt, Guvernul dorește să mențină facilitățile fiscale care au fost în vigoare în 2009.

În prezent, potrivit prevederilor art. 56 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 571/2003, persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) și alin. (2) au dreptul la deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere personală, acordată pentru fiecare lună a perioadei impozabile numai pentru veniturile din salarii la locul unde se află funcția de bază.

Deducerea personală se acordă pentru persoanele fizice care au un venit lunar brut de până la 1.000 lei inclusiv, în funcție de numărul de persoane aflate în întreținere, suma fiind cuprinsă între 250 lei corespunzător contribuabililor care nu au persoane în întreținere și 650 lei corespunzător contribuabililor care au patru sau mai multe persoane în întreținere.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii cuprinse între 1.000,01 lei și 3.000 lei, inclusiv, deducerile personale sunt degresive față de cele de mai sus.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii de peste 3.000 lei nu se acordă deducerea personală.

Precizăm că, potrivit alin. (5) al art. 56 din Legea nr. 571/2003, copiii minori (în vârstă de până la 18 ani împliniți) ai contribuabilului sunt considerați întreținuți.

Inițiativa legislativă creează un tratament privilegiat persoanelor prevăzute la art. 3 din inițiativa legislativă care realizează alte categorii de venituri decât cele din salarii, încălcând prevederile art.16 din Constituția României.

Totodată, facilitatea fiscală avantajează persoanele care au venituri din salarii mai mari și care în prezent nu beneficiază de deduceri personale sau beneficiază într-o măsură mai mică.

3. De asemenea, nu considerăm oportune prevederile **lit. b) ale art.3** referitoare la scutirea de plata impozitului pentru o singură clădire și un singur teren pentru persoanele care sunt părinții naturali a cel puțin 3 copii, din următoarele considerente:

- în prezent, Legea nr.571/2003 prevede în mod expres cazurile în care nu se datorează impozitul pe clădire și impozitul pe teren;

- aplicarea respectivei prevederi conduce la micșorarea veniturilor bugetelor locale, iar potrivit art.15 alin.(1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice „în cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor.”*;

- introducerea acestei prevederi de modificare a Codului fiscal în sensul acordării de scutire la plata impozitului pentru o singură clădire și un singur teren în cazul persoanelor care sunt părinții naturali a cel puțin 3 copii, ar crea un tratament discriminatoriu față de celelalte categorii de părinți cu 1 sau 2 copii.

4. Menționăm că scutirea de impozit pe veniturile din salarii pentru persoanele care sunt părinții naturali a cel puțin 3 copii are un impact negativ asupra veniturilor bugetare, în anul 2011, în sumă de 46 mil. lei.

Totodată, scutirea de plata impozitului pentru o singură clădire și un singur teren are un impact negativ asupra veniturilor bugetare în sumă de 5 mil. lei.

Impactul a fost calculat în ipotezele unui număr de 90.000 de persoane.

Considerăm că în elaborarea actelor normative ce implică un efect negativ asupra încasării veniturilor bugetare, trebuie avute în vedere condițiile angajamentelor asumate prin acordurile de împrumut semnate cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană, în ceea ce privește procesul de consolidare a bazei veniturilor bugetare și evitarea riscului depășirii deficitului bugetar față de limitele stabilite.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului